NORAKSTS
Lieta Nr.A42440407
143/AA43-1720-09/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 14.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja V.Zommere,
tiesneses S.Gintere un M.Osmane,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *K.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *K.L.* (*/personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10}panta devītās daļas, sakarā ar Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 12.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar 2007.gada 25.janvāra Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka lēmumu Nr.D57/10-6/170 (turpmāk – Lēmums) atstāts spēkā 2006.gada 14.decembra administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.D57 104358564.

[1.1] Lēmumā norādīts, ka 2006.gada 14.decembrī transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – transportlīdzeklis) bija novietots stāvēšanai Rīgā, Baznīcas ielā pie 35.nama. Ar to ir pārkāptas Ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 131.punkta prasības, līdz ar to Rīgas pašvaldības Ceļu policijas nodaļas vecākais inspektors *M.T.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu Nr.D57 104358564. Konstatētā pārkāpuma faktu pierāda gan administratīvā pārkāpuma protokols, gan pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtās fotogrāfijas.

[1.2] Lēmumā konstatēts, ka transportlīdzeklis pie Baznīcas ielas 35.nama stāv slīpi pret brauktuves malu, uzbraucot uz 920.horizontālā ceļa apzīmējuma „Nepārtraukta līnija". Transportlīdzeklis bija novietots uz līnijām, kas norāda stāvvietas galējo robežu. Līdz ar to Rīgas pašvaldības Ceļu policijas nodaļas inspektoram bija pamats konstatēt CSN 131.punkta pārkāpumu un piemērot naudas sodu saskaņā ar Latvijas

Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[10]panta devīto daļu.

[2] *K.L.* (turpmāk – pieteicējs) iesniedza pieteikumu, lūdzot atcelt Lēmumu un šādus argumentus.

[2.1] Paziņojumā nav precīzi norādīta atsauce uz tiesību aktu – „Ceļu satiksmes noteikumi", t.i., kāda institūcija un kad ir izdevusi šos noteikumus, līdz ar to ir pārkāptas Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 67.panta otrās daļas 7.punkta prasības.

[2.2] Administratīvā pārkāpuma protokolā saskaņā ar APL 67.panta trešo daļu nav fiksēti fakti, kas pamatotu secinājumu par to, ka transportlīdzeklis būtu novietots stāvēšanai pretēji CSN 131.punkta prasībām, tādējādi izdarot LAPK 149.[10]panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[2.3] Transportlīdzeklis bija novietots aiz 533.ceļa zīmes „Maksas stāvvieta", kas norāda maksas stāvvietas sākumu, un transportlīdzeklis bija novietots atbilstoši 828.papildzīmei.

[2.4] Nosakot sodu, nav izdarīti lietderības apsvērumi.

[3] 2007.gada 27.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, atbildētājs pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītiem motīviem.

[4] Ar 2008.gada 12.decembra Administratīvās rajona tiesas spriedumu apmierināts *K.L.* pieteikums un Lēmums atcelts un lieta izbeigta. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] No lietas materiāliem tiesa konstatēja turpmāk minētos apstākļus.

[4.1.1] 2006.gada 14.decembrī Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas vecākais inspektors *M.T.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu Nr.D57 104358564 par to, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai Rīgā, Baznīcas ielā 35, neievērojot CSN 131.punkta prasības, līdz ar to izdarot LAPK 149.[10] panta devītajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu. Transportlīdzekļa vadītājam, kas neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, uzlikts naudas sods Ls 10 apmērā.

[4.1.2] Ar Lēmumu atstāts spēkā 2006.gada 14.decembra administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.D57 104358564.

Lēmums pamatots ar LAPK 149.[10] panta devīto daļu, 32.panta otro daļu, CSN 131., 298., 314.punktu, Ceļu satiksmes likuma 43.[2]pantu, Ministru kabineta noteikumu Nr.182 „Kārtība, kādā noformējams administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums par transportlīdzekļa apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu".

[4.2] No CSN 131., 298. un 307.punkta 16.apakšpunkta izriet, ka vietā, kas apzīmēta ar 533. ceļa zīmi, atļauts stāvēt arī vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet 828.papildzīme norāda vieglo automobiļu bez piekabēm novietojuma veidu stāvvietā pie ietves.

[4.3] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja transportlīdzeklis ir automašīna bez piekabes. Nav arī strīda par ceļa zīmju un papildzīmju novietošanu. Lietā strīds ir par to, vai pieteicējs ir izdarījis LAPK 149.^{10} panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[4.4] No CSN 314.punkta izriet, ka 920.ceļa apzīmējums cita starpā nosaka transportlīdzekļu stāvvietu un stāvlaukumu robežas.

[4.5] LAPK 243.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Konkrētajā gadījumā par pierādījumiem kalpo administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums, pieteicēja sūdzība, transportlīdzekļa fotogrāfija pārkāpuma izdarīšanas vietā.

Kā redzams no fotogrāfijā redzamā trijstūra, tajā automašīnu ievietot nav iespējams, tātad loģiski secināms, ka konkrētais ceļa gabals nav paredzēts automašīnas novietošanai. Līdz ar to tiesas ieskatā jebkuram saprātīgam autovadītājam būtu jāsaprot, ka fotogrāfijā redzamais trijstūris un to veidojošās nepārtrauktās līnijas liecina par konkrēta stāvvietas posma beigām un tām ir konkrēts un vajadzīgs iemesls. Tādējādi tiesa konstatēja, ka atbildētājs pamatoti ir noteicis, ka transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai, pārkāpjot CSN 131.punkta prasības.

[4.6] Tiesa konstatēja, ka LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā (2006.gada 1.augusta redakcijā - pārkāpuma izdarīšanas brīdī) ir noteikta administratīvā atbildība par transportlīdzekļa vadītāja vietas atstāšanu, ja nav veikts viss nepieciešamais, lai novērstu transportlīdzekļa izkustēšanos no vietas, par kuru izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam desmit latu apmērā.

Savukārt no 2006.gada 14.decembra administratīvā pārkāpuma protokola – paziņojuma Nr.104358564 un Lēmuma izriet, ka administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai pretēji CSN 131.punkta prasībām, tas ir, par nepareizu automašīnas novietošanu stāvēšanai.

Līdz ar to secināms, ka Lēmumā nav pareizi piemērota materiālo tiesību norma. Proti, no lietas materiāliem izriet, ka konstatēts automašīnas novietošanas fakts pretēji CSN prasībām, savukārt administratīvais sods piemērots par transportlīdzekļa vadītāja vietas atstāšanu, ja nav veikts viss nepieciešamais, lai novērstu transportlīdzekļa

izkustēšanos no vietas.

[4.7] No LAPK 7. un 8. panta secināms, ka personu var sodīt tikai uz spēkā esošas tiesību normas pamata, turklāt lēmumam par administratīvā soda piemērošanu ir jāatbilst materiālo tiesību normām un tam jābūt izdotam, ievērojot procesuālos priekšnoteikumus.

Tā kā tiesa ir konstatējusi, ka pieteicējam piemērotais administratīvais sods neatbilst materiālo tiesību normām, tad atbildētāja Lēmums ir prettiesisks administratīvais akts.

[5] 2009.gada 9.janvārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemta Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 12.decembra spriedumu.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 12.decembra sprieduma nepareizība izpaužas apstāklī, ka tiesa ir kļūdaini konstatējusi materiālās tiesību normas redakciju pārkāpuma izdarīšanas brīdī, proti, 2006.gada 14.decembrī, un ir piemērojusi nevis LAPK 149.^{10}panta devīto daļu, bet gan LAPK 149.^{10}panta desmito daļu.

Atbildētājs lūdz noraidīt pieteicēja pieteikumu.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu un lūdza to apmierināt, norādot, ka jāsoda persona, kas novietoja automašīnu. Tā kā automašīnu lieto arī viņa sieva, tad pieteicējs neatceroties, vai tajā dienā sieva braukusi un novietojusi automašīnu vai viņš.

Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, apelācijas sūdzībā norādīts, ka piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Apgabaltiesa atzina par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja pārstāvja piedalīšanās.

Motīvu daļa

[7] Noklausījusies pieteicēja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] Pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kurš (redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā) paredzēja administratīvo atbildību par nepareizi novietotu transportlīdzekli stāvvietā, kurā transportlīdzekļa novietošanas veids noteikts ar 825.-832.papildzīmi un ceļa apzīmējumiem.

Administratīvā pārkāpuma protokolā-paziņojumā norādīts, ka pieteicēja transportlīdzeklis 2006.gada 14.decembrī bija novietots stāvēšanai Rīgā, Baznīcas ielā pie 35.nama, neievērojot ceļa

apzīmējumus, kas norāda stāvvietas galējo robežu.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par stāvēšanas un apstāšanās noteikumu pārkāpšanu.

[9] Administratīvo pārkāpumu lietās, kad pārkāpti apstāšanās un stāvēšanās noteikumi, būtiskākais ir izvērtēt, vai automašīna tikusi novietota vietā, kur saskaņā ar CSN vai izvietotām ceļa zīmēm apstāties un stāvēt aizliegts.

Ceļu satiksmes likuma 43.^{2}pants nosaka īpatnības administratīvajā procesā sakarā ar apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu. Proti, šā panta pirmā daļa noteic, ja pārkāpti apstāšanās vai stāvēšanas noteikumi, bet transportlīdzekļa vadītājs neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, personas, kuras ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un uzlikt sodu, sastāda protokolu-paziņojumu, kura formu un saturu nosaka Ministru kabinets. Savukārt, minētā panta trešā daļa noteic, ka kārtību, kādā noformējams protokols-paziņojums par uzlikto naudas sodu un nosūtāma informācija transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam, turētājam).

Turklāt arī LAPK 260.panta trešā daļa noteic, ka bez tās personas klātbūtnes, kuru sauc pie administratīvās atbildības, lietu var izskatīt gadījumos, kad iestājas atbildība par šā kodeksa 149.^{10}pantā paredzēto apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu.

Tādējādi, ievērojot transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpuma raksturu, ņemot vērā, ka šādu pārkāpumu konstatēšanu policijas darbinieki lielā mērā objektīvi veic transportlīdzekļa vadītāja prombūtnē, secināms, ka likumdevējs ir paredzējis speciālu kārtību protokola par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumu sastādīšanai un soda noteikšanai.

[10] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka Ceļu satiksmes noteikumos nav tādas zīmes, kā ar baltām līnijām krāsots trīsstūris, apgabaltiesa paskaidro, ka nepārtrauktā līnija stāvvietā, kas ir novilkta perpendikulāri ietvei un nepārtrauktā līnija, kas ir novilkta paralēli ielai, ir 920.ceļa apzīmējums, kas nosaka stāvvietas sānu gala robežu. Arī nepārtrauktā līnija stāvvietā, kas ir novilkta slīpi pret ietvi, ir 920.ceļa apzīmējums, kas norāda virzienu, kādā novietojami transportlīdzekļi.

Bez ceļa zīmēm ceļu satiksmes režīmu un kārtību noteic arī ceļa apzīmējumi. Tā Ceļu satiksmes noteikumu 314.punkts paredz ceļa horizontālos apzīmējumus - līnijas, bultas, simboli un citas norādes uz ceļa. Tādējādi, lai pareizi novietotu transportlīdzekli, ir jāievēro gan stāvvietās izvietotās ceļa zīmes, gan norādītos apzīmējumus.

Ceļu satiksmes noteikumu 314.1. punkts paredz, ka ar nepārtrauktu

līniju apzīmē transportlīdzekļu stāvvietu un stāvlaukumu robežas (920.apzīmējums).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 317.punktu 920.ceļa apzīmējuma līnijas šķērsot aizliegts, izņemot 920.ceļa apzīmējuma līniju gadījumos, kad tā lietota, lai apzīmētu stāvvietas robežas, vai sadala pretējos virzienos braucošu transportlīdzekļu plūsmas, lai atgrieztos savā braukšanas virziena pusē.

No iepriekš minētā izriet, ka pieteicējam bija jāievēro 828.papildzīmes darbības zonā esošās nepārtrauktās baltās līnijas, jo tās apzīmē transporta līdzekļu stāvvietu robežas.

Kā norādīts, 920.ceļa apzīmējumu atļauts šķērsot tikai tad, ja tas apzīmē stāvvietu robežas. Līdz ar to, ja šo ceļa apzīmējumu ar transportlīdzekli šķērsot drīkst tikai izņēmuma gadījumā (novietojot transportlīdzekli autostāvvietā), tad vēl jo vairāk nedrīkst uz tā apstāties un atstāt transportlīdzekli stāvēšanai.

Administratīvā pārkāpuma protokolā-paziņojumā norādīts, ka pieteicēja transportlīdzeklis 2006.gada 14.decembrī bija novietots stāvēšanai Rīgā, Baznīcas ielā pie 35.nama, neievērojot ceļa apzīmējumus, kas norāda stāvvietas galējo robežu. Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pārkāpuma faktu pierāda pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtās fotogrāfijas, no kuras redzams, ka transportlīdzeklis novietots, neievērojot stāvvietas robežas.

Tā kā pieteicēja automašīna bija novietota stāvēšanai stāvvietā ārpus stāvvietas robežām, kas apzīmētas ar 920.horizontālo ceļa apzīmējumu, pieteicējs ir izdarījis LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā paredzēto pārkāpumu.

[11] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka administratīvā pārkāpuma protokolā-paziņojumā nav precīzi norādīta atsauce uz tiesību aktu – „Ceļu satiksmes noteikumi", t.i., kāda institūcija un kad ir izdevusi šos noteikumus, līdz ar to ir pārkāptas APL 67.panta otrās daļas 7.punkta prasības, apgabaltiesa norāda, ka APL minētā norma tādas prasības neparedz, bet gan paredz norādīt piemēroto tiesību normu uzskaitījumu. Tā kā pieteicējs ir autovadītājs, tad apgabaltiesa uzskata, ka jebkuram saprātīgam vadītājam, kas ieguvis transportlīdzekļu vadīšanas tiesības ir jāzina Ceļu satiksmes noteikumi un tā prasības un pieteicējam bija jābūt saprotamam, kāds normatīvais akts ir pārkāpts. Pieteicējs to arī norāda savā sūdzībā Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas priekšniekam, tādējādi nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam nebija saprotams, kāds normatīvais akts ir pārkāpts.

[12] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka viņš varbūt nemaz nav vadījis un novietojis automašīnu, apgabaltiesa norāda, ka apstrīdot

administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu, pieteicējs norādīja, ka protokols sastādīts viņam kā transportlīdzekļa īpašniekam un lietotājam un apstrīdēja, ka viņš nepareizi novietoja transportlīdzekli norādītajā vietā. Tā kā pieteicējs iesniedza sūdzību, tad arī piekrita, ka ir bijis transportlīdzekļa vadītājs, tādēļ vēlāk nevar iebilst, ka nebūtu novietojis transportlīdzekli.

[13] Attiecībā uz soda lietderīgumu un samērīgumu, apgabaltiesa norāda, ka normatīvajā aktā ir paredzēts konkrēts soda veids, kas uzliekams par šāda veida pārkāpumu, līdz ar to lietderības apsvērumus šajā gadījumā jau ir izvērtējis likumdevējs. Atbildētājs Lēmumā arī norādījis, ka soda mērķis ir arī panākt, lai ceļu satiksmes dalībnieki ievērotu automašīnas novietošanas noteikumus.

Apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums, ar kuru *K.L.* uzlikts administratīvais sods, ir tiesisks un pamatots, un tā atcelšanai nav pamata.

[14] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir kļūdījusies, piemērojot nepareizo tiesību normu, līdz ar to tās spriedums nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu 2007.gada 25.janvāra Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas nodaļas priekšnieka lēmumu Nr.D57/10-6/170 par *K.L.* (*/personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[10]panta devītās daļas.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente	*(paraksts)*	V.Zommere
Tiesneses	*(paraksts)*	S.Gintere
	(paraksts)	M.Osmane

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese V.Zommere
2009.gada 14.decembrī